Foaie Națională
Revistă liberă de luptă culturală și spirituală

Tribunalul International de la Nurnberg a scos de sub acuzare Miscarea Legionara

Istorie

by Alexandru Razes - 30 septembrie 2010

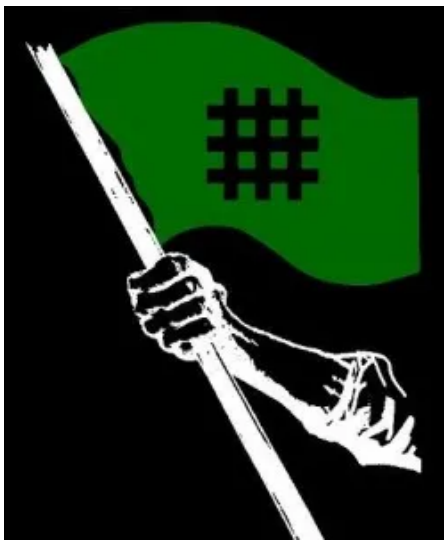

Declaraţiile şi Memorandumul d-lui MIHAIL ENESCU, fost Consul General al României, în Germania, la sfârşitul celui de-al II-lea război mondial:

1. Platforma politico-diplomatică, în vederea unei explicaţii cu Învingătorul, a început să fie pregătită din vreme, încă din Decembrie 1944. Atunci nu mai încăpea nici o îndoială cum se va sfârşi războiul. Preşedintele Guvernului Naţional şi Ministerul de Externe mi-au lăsat mână liberă.

2. În scopul menţionat era indispensabilă recunoaşterea de către guvernul german a unei Misiuni Reprezentative a Guvernului Naţional Român, ceea ce am obţinut în Martie 1945, sub titlul misiunii de Consulat General pentru întregul Reich. 3. La jumătatea lunii Aprilie 1945, în calitate de reprezentant al Guvernului Naţional Român, cu titlul de Consul General pentru întreaga Germanie şi însoţit de Misiunea Diplomatică Consulară formată din Maria Bucur ca secretară şi Dinu Paul ca ataşat stagiar, am urmat Secretariatul de Stat al Ministerului de Externe şi corpul diplomatic la BAD GASTEIN.

4. Cu o scrisoare l-am rugat pe Vasile Iasinschi, în drum spre Ţară împreună cu Corneliu Georgescu, să vină la BAD GASTEIN.

5. Din întâmplare a venit la Bad Gastein şi gen. Platon Chirnoagă, însoţit de comandorul Eugen Băilă. Au aderat şi ei la planul de explicaţie cu Învingătorii.

6. L-am anunţat la Ministerul de Externe german pe Vasile Iasinschi – ca Preşedinte ad-interim al Guvernului Naţional Român şi ministru de Externe, în lipsa titularilor, iar pe gen. Platon Chirnoagă – ca ministru de Război şi pe comandorul Băilă – ca director de cabinet al Ministerului de Război.

7. La apropierea trupelor americane de Bad Gastein, Ministerul de Externe german a comunicat prin radio autorităţilor politice şi militare americane compoziţia corpului diplomatic, inclusiv Misiunea Guvernului Naţional, pe lângă care erau ataşaţi ca personalităţi: preşedintele ad-interim V. Iasinschi, gen. Platon Chirnoagă – ca ministru şi comandorul Băilă – ca director de Cabinet.

8. Chiar în ziua de 5 Mai, când s-a anunţat la radio prima dată pregătirea capitulării Germaniei, am început redactarea unei expuneri despre poziţia Gărzii de Fier, din care nu lipseşte, cum se vede, nici problema evreiască.

9. După capitularea Germaniei, Misiunea Diplomatică Consulară a Guvernului Naţional Român a fost internată într-un hotel din Bad Gastein, odată cu Corpul Diplomatic: V. Iasinschi, gen. Platon Chirnoagă, comandorul Băilă, la care s-au adăugat şi prof. Ion Singeorgiu şi Vladimir Cristi. Ei nu au fost deranjaţi şi nici cercetaţi de nimeni.

10.Trec peste amănunte. La 25 Septembrie 1945, o parte din membrii Corpului Diplomatic ai ţărilor din est a fost internată în câmpul de concentrare american pentru ﷺcriminali de război﷽, ﷺMarkus W. Orr﷽ (după numele primului soldat american căzut la debarcarea în Europa) de la Glassenbach la Salzburg. Misiunea Guvernului Naţional a fost pusă în libertate.

11. La 29 Octombrie 1945 am fost arestat împreună cu Maria Bucur, într-o înscenare cu adevărat spectaculoasă, de un grup format din agenţi speciali ai Poliţiei de Stat austriece, veniţi de la Viena, de alţii în uniforme iugoslave şi ceho-slovace, comandat de C.T.C. din Bad Gastein. La întrebarea de ce sunt arestat, mi s-a răspuns că din ordinul reprezentantului de Stat din Washington, al Guvernului Român sprijinit de celelalte guverne ale ţărilor din est. Am fost internat împreună cu Maria Bucur în lagărul de ﷺCriminali de război﷽ de la Glassenbach.

12. La arestare mi-au fost confiscate toate actele, printre care şi Memorandumul despre Garda de Fier. Memorandumul a fost înaintat autorităţilor americane din Austria, cu sediul atunci la Salzburg (în aşteptare a fi transferaţi la Viena) şi de acolo a fost îndrumat la Comisia Instructorie de pe lângă Tribunalul Internaţional de la Nürnberg, care avea să decidă soarta celor cercetaţi ca eventuali ﷺcriminali de război﷽. Acest Memorandum a făcut oarecare impresie, după cum am aflat mai târziu.

13. După aproape 4 luni, pe la jumătatea lunii Februarie 1946, V. Iasinschi, gen. Platon Chirnoagă şi comandorul Băilă au fost anunţaţi să se prezinte în ziua următoare cu bagajele la C.T.C., fiindcă vor fi internaţi la Glassenbach.

14. În noaptea de 15 Iulie 1946 a sosit de la Nürnberg la Glassenbach un ofiţer american cu 400 de formulare ale Comisiei Instructorie de pe lângă Tribunalul Internaţional. Între aceste 400 de formulare se găseau şi cele destinate nouă, Misiunea Guvernului Naţional, cu persoane ataşate: V. Iasinschi, gen. Platon Chirnoagă şi comandorul Băilă. Rostul acestor formulare de la Nürnberg era să stabilească identitatea acelora în sarcina cărora nu se găsiseră vini pedepsibile şi nici nu aparţineau organizaţiilor culpabile colectiv de "crime de război", "contra umanităţii" sau "colaboraţionism".

15. În Aprilie 1947 am fost eliberaţi " Misiunea Diplomatică Consulară şi comandorul BĂILĂ, iar o lună mai târziu, şi ceilalţi: V. Iasinschi şi gen. Platon Chirnoagă.

16. Odată cu exonerarea noastră de orice culpă, Comisia Instructorie de la Nürnberg a scos din cauză şi entităţile pe care le reprezenta Mişcarea Legionară: Guvernul Naţional şi Armata Naţională. Aceste entităţi nu sunt culpabile nici de "crima de război", nici de "genocid", nu sunt nici "fasciste", nici "naziste", nici „colaboraţioniste".

După cum este bine ştiut, instrucţia e secretă şi nici nu se publică actele şi deciziile ei. S-au publicat, însă, darea în judecată şi sentinţa de condamnare de către Tribunalul Internaţional de la Nürnberg, a altor organizaţii. Astfel, în afară de partidele Fascist şi Naţional-Socialist, de SA şi, mai ales, de SS, au fost condamnate pentru "crime război" şi "contra umanităţii", pentru "fascism", "nazism" şi "colaboraţionism", mai toate mişcările naţionaliste din Europa: "Rex" a lui Leon Degrelle, "Ustaşa" croată, "Crucile cu săgeţi" – maghiară, "Hlinka" " Garda slovacă etc.

Numai Mişcarea Legionară şi mişcarea "Strajnicii" – bulgară (după modelul legionar), a profesorului CANTARGIEF, au rămas în afară de asemenea condamnări.

Cât priveşte problema evreiască, cunoscutul sionist Lowenthal a afirmat aceeaşi teză ca în memorandumul meu despre Garda de Fier, la procesul Eichman, în 1961 : "Antisemitismul Gărzii de Fier nu era de natură rasistă ca la nazişti, ci de invidie faţă de starea economică a populaţiei evreieşti din România".

FRAGMENTE DIN MEMORANDUMUL întocmit şi semnat de Consulul General al României în Germania, MIHAIL ENESCU, document îndrumat de autorităţile americane din Austria către Comisia Instructorie de pe lângă Tribunalul Internaţional de la Nürnberg

M E M O R A N D U M

A. INTRODUCERE

Sunt momente în acţiunea unei mişcări luptătoare când se impun unele clarificări de poziţie. Azi, la răspântia unor drumuri necunoscute pentru continentul european, când un război mondial de proporţii încă neidentificate pare că s-a încheiat printr-o capitulare fără condiţii a unor state de echilibru în Europa, se cere şi Gărzii de Fier o precizare a poziţiei sale politice pe plan intern şi extern. Şi pentru a risipi orice bănuială eventuală că în circumstanţele de acum Garda de Fier ar încerca o justificare faţă de învingători sau ar căuta unele interpretări sau alibiuri care ar echivala cu o desolidarizare de aliaţii ei de până acum, afirmăm cu toată claritatea, de la început, că nu intenţia de separaţie este obiectul acestui studiu. Dimpotrivă, Garda de Fier consideră conduita sa ca singura posibilă şi corespunzătoare realităţilor europene pe linii adânci şi reînnoieşte convingerea că viitorul nu prea îndepărtat va confirma odată justeţea poziţiei ei.

În acelaşi timp, nu stă în moravurile politice ale Gărzii de Fier şi nu este nici potrivit cu înalta ei ţinută etică ca să-şi renege în momente deosebit de grele răspunderile. Cine colaborează cu Garda de Fier, ştie că se poate bizui până la urmă pe o neclintită credinţă faţă de cuvântul dat. Dar, dacă Garda de Fier îşi păstrează cu fermitate esenţa ei şi îşi revendică fără şovăire răspunderea actelor sale, tocmai în virtutea acestui principiu de respect al realităţii structurii şi acţiunii ei, respinge hotărât orice deformare analitică în prezentarea sa ca forţă politică şi orice interpretare necorespunzătoare realităţii, a actelor sale. Garda de Fier recunoaşte deschis ce este şi ce face, dar nu poate lua asupră-şi ce nu este în structura ei şi ce nu a aparţinut niciodată actelor sale.

Acest preambul precis este necesar pentru a înţelege expunerea ce urmează, fiindcă una din armele favorite ale adversarului este mutilarea realităţii faţă de Garda de Fier.

Desigur, nu este momentul, nici locul să expunem aici prigoana fără precedent în uzanţele politice ale popoarelor înaintate, dezlănţuită mai ales în ultimii şapte ani împotriva Gărzii de Fier. Este suficient să reamintim numai asasinarea fondatorului Gărzii de Fier, Corneliu Zelea Codreanu, a celei mai mari părţi a Statului său Major şi a miilor de tineri, dintre care unii au fost expuşi apoi pe pieţele oraşelor române; umplerea temniţelor cu elita luptătorilor şi cu mulţi nevinovaţi; calomnii publice şi şoptite, călcarea celor mai elementare legi de drept public şi privat, supliciul moral şi complicate schingiuiri fizice, asasinat individual şi masacru în masă, unităţi speciale pe front destinate decimării din spate.

De asemenea, merită o menţiune specială perfecţionarea sistemului de înlănţuire politică după ianuarie 1941, prin uimitoarea cointeresare în prigonire, a unor puteri care, în principiu, ar fi trebuit să menajeze forţele Gărzii de Fier. Aceste puteri s-au transformat în agenţi zeloşi de adversitate şi confiscare a libertăţii. Legionarii Gărzii de Fier au depăşit astfel temniţele României pentru a figura şi în lagărele de concentrare ale acestor mari puteri şi mulţi dintre ei, pentru a-şi păstra libertatea, s-au risipit până în cele mai îndepărtate ţări ale Europei.

A rezista acestei coaliţii a forţelor interne cu cele externe, atât adverse, cât şi amice şi a nu fi distrusă de acest potop de lovituri perfect combinate din toate părţile, de pe urma cărora nici o altă organizaţie politică din Europa nu ar fi supravieţuit, dovedeşte o forţă politică de o rară vitalitate şi realitatea profundă pe care o reprezintă Garda de Fier în România şi în sud-estul european.

Pentru a restabili tocmai realitatea pe liniile ei invincibile, am întocmit deci această expunere. Până la urmă, realitatea totdeauna se impune, cu toate încercările de deformare şi împotriva oricăror ficţiuni, oricât de ingenios ar fi calculate. Cum a dovedit trecutul destul de apropiat, o ordine nouă în Europa nu se poate construi pe ficţiuni, pe arbitrar şi pe iluzii. Pe zi ce trece, pentru a fixa Europei o ordine stabilă şi durabilă, se cer mai multe sforţări, mai mult spirit realist şi se ivesc din ce în ce condiţii mai grele. Este nevoie de unirea tuturor elitelor şi de folosirea tuturor realităţilor pentru a salva în acest ultim moment Europa de la o catastrofă şi, odată cu ea, lumea întreagă. Cine vrea să îndepărteze aceste elite şi să facă abstracţie de aceste realităţi în sforţările comune de reconstrucţie, aduce un prost serviciu civilizaţiei contemporane. Puteri care au avut o clipă victoria în mână, au pierdut-o fiindcă s-au îndepărtat de realităţi şi le-au combătut, pentru a le înlocui cu ficţiuni. {şi oricine, oricât de puternic, ar repeta o asemenea eroare majoră, ar ajunge totdeauna la acelaşi tragic rezultat.)

Garda de Fier, arătând cu claritate şi curaj ce este şi ce urmăreşte în politica ei internă şi externă, în realitate, iar nu aşa cum ar dori să arate adversarii, crede că aduce un real folos încercării de reconstrucţie a Europei în ruine.

B. POZIŢIA GĂRZII DE FIER PE PLAN INTERN

I. ÎN PRINCIPIU

Cercetătorii, literatura internaţională de specialitate, cât şi tehnicienii politicii aplicate au recunoscut în Garda de Fier o mare Mişcare politică şi spirituală, profund originală. Adversarii, mai puţin scrupuloşi, însă, pentru a crea confuzii, atât în România, cât şi în străinătate, au căutat să prezinte Garda de Fier când ca o Mişcare fascistă, când ca naţional-socialistă, ba unii

chiar ca o organizaţie originală de infiltraţie comunistă. Alţii, în sfârşit, discutând nota dominantă creştină a Gărzii de Fier, au ajuns la concluzia că ar fi o .....sectă religioasă. În realitate, Garda de Fier nu este nimic din toate acestea.

Garda de Fier (sau Mişcarea Legionară) este o Mişcare specific românească, de ridicare a poporului român la aceeaşi conştiinţă politică, la aceeaşi stare economică şi socială şi la aceeaşi dezvoltare culturală ca a celorlalte popoare ale Europei. În acelaşi timp, luptă pentru reîntărirea valorilor creştine eterne, în felul cum poporul român concepe lumea şi se subordonează preceptelor morale şi legilor divine. Este, deci, o Mişcare complexă, cu laturi multiple: politice, spirituale, constructive, culturale, economice, sociale, morale, care urmăreşte, în fond, ţeluri simple şi naturale, ca acelea ale sporirii de randament al poporului român la patrimoniul comun european.

Fireşte, are unele afinităţi cu ideea romană a fascismului şi altele, mai puţine şi mai degrabă de tendinţe sociale, cu naţional-socialismul. Diferenţele, atât de fond cât şi de tehnică, de acţiune, sunt mai profunde, însă, decât asemănările. Şi iarăşi reamintim că aceste diferenţe funciare au fost precizate de către Corneliu Zelea Codreanu, de doctrinarii Gărzii de Fier, cât şi de alţi autori străini în : 1935, 1936, 1937 şi 1938, când fascismul şi naţional-socialismul se găseau în culmea puterii. Desigur, în această expunere de politică aplicată, nu este locul unui studiu aprofundat de principii şi nici al unei analize comparate de structură a Mişcării Legionare faţă de celelalte mari mişcări colective contemporane: fascismul – cu mistica Statului, naţional-socialismul – cu mistica rasei, comunismul – cu mistica vidă a colectivului. Este suficient să relevăm accentul pe atingerea obiectivelor materiale şi pe aplicarea excesivă a principiului autorităţii, pusă în practică de mişcările totalitare, cu ignorarea structurală a religiei ca valoare spirituală dominantă, pentru a înţelege diferenţa esenţială de Mişcarea Legionară care condiţionează opera sa constructivă de precăderea valorilor spirituale şi a pricipiilor moral creştine.

Evident, Mişcarea Legionară nu admite nici excesul pe care unii caută să-l identifice cu principiul democraţiei, anume mistica interesată a libertăţii individuale, individul ca pretext pe deasupra oricărei alte realităţi. Excesele interesate de acest gen au smuls sistemul de guvernare democrată astfel înţeles, de pe linia realităţilor şi l-au compromis în majoritatea ţărilor europene, îndeosebi în cele sudice, centrale şi sud-estice.

În practică, nici principiul absolut al libertăţii individuale, nici acel al autorităţii între care omenirea oscilează, cu neliniştea ei în cursul dramaticei sale istorii, nu pot constitui un sistem realist de guvernare. Un sistem durabil de guvernare nu poate proclama nici primatul naturii abuzive a individului asupra comunităţii, nici nu poate consacra călcarea respectului fiinţei umane, sub pretextul raţiunii de Stat. Şi ﷺ, şi autoritatea fermă a guvernului trebuiesc împăcate într-un sistem organic de guvernare, potrivit moravurilor, caracterului şi

temperamentului fiecărui popor în parte, iar nu după o formulă generală şi abstractă care, interesat sau chiar cu bună credinţă, poate degenera repede într-o utopie sau într-o înscenare hibridă şi insuportabilă.

Aşadar, Mişcarea Legionară nu admite, deopotrivă, nici excesele principiului autorităţii, generatoare de tiranie, nici pe acelea ale libertăţii individuale generatoare de anarhie. Nu este, astfel, o organizaţie nici de gen strict autoritar, nici un partid de tip liberal. Garda de Fier este o sinteză de esenţe de realităţi şi permanenţe, rezultate din specificul etnic al poporului român, din condiţiile lui de viaţă internă şi de convieţuire cu alte naţionalităţi, din asigurarea existenţei şi securităţii lui în raport cu popoarele vecine, din integrarea lui în spiritul continentului europen şi al relaţiunilor cu celelalte popoare ale lumii. Datorită unui spirit unic de creaţie, Corneliu Zelea Codreanu a izbutit să închege într-un puternic sistem politic şi spiritual, armonic şi organic, nu numai cele mai variate condiţii, dar cele mai îndreptăţite şi în aparenţă de sens contrar.

Prin acest sistem s-au contopit, astfel, toate rezultatele poporului român şi toate straturile sociale, într-o Mişcare de elită şi în acelaşi timp, de masse, de spirit tradiţional şi în acelaşi timp, comunitar, de respect al fiinţei şi al gândirii umane şi în acelaşi timp, de disciplină voluntar consimţită, de conservarea proprietăţii, dar în acelaşi timp, de asigurarea dreptăţii sociale, de aplicarea princiatului autorităţii şi în acelaşi timp, cu o intensă cultivare a libertăţii, de ridicare pe culmi spirituale, în acelaşi timp cu o minuţioasă campanie de reconstrucţie materială.

Sistemul acesta, prin multiplicarea laturilor sale, a devenit astfel valabil pe toate planurile vieţii poporului român. Aşa se explică puterea de atracţie şi de fixare a elitelor din toate straturile sociale, de la aristocratul de origine princiară – până la plugarul de la marginea ţării, de la savantul universitar – până la muncitorul necalificat, de la funcţionarul public – până la meseriaşul liber, de la marele industriaş – până la proprietarul agricol, de la bătrânul cărturar – până la colegianul adolescent. Studenţimea şi proletariatul, clasele de mijloc şi tărănimea sunt deopotrivă încadrate în Garda de Fier. Dar ceea ce-i dă Mişcării Legionare o forţă invincibilă este credinţa neclintită a luptătorilor ei de toate vârstele şi de toate meseriile. Prin reprezentarea fidelă şi echilibrată a elitelor tuturor straturilor sociale şi prin credinţa fanatică a tineretului de toate nuanţele, dar îndeosebi universitar şi proletar, se şi explică rezistenţa Gărzii de Fier de-a lungul atâtor ani de suferinţă şi păstrarea ei intactă, după atâtea inimaginabile persecuţii.

Ce rezultate ar fi dat acest interesant şi original sistem al Gărzii de Fier într-o guvernare unitară şi durabilă, nu am putea anticipa; cele patru luni de diarhie nu oferă obiectiv nici un punct concludent. Avem însă puternice motive să credem că un regim legionar omogen care să gru◌e toate forţele sănătoase ale poporului român, indiferent de nuanţă de partid, ar fi avut efecte salutare şi pentru România, şi pentru spaţiul înconjurător.

II. ÎN CONCRET

Garda de Fier şi ordinea legală

O Mişcare de un astfel de volum şi de o astfel de complexitate în adâncime nu poate fi învinuită, fără o patimă nedreaptă, de imitaţie de pe modele străine, care vieţuieşte prin acţiuni ilegale şi urmăreşte o dictatură, smulgând puterea prin Lovitură de Stat şi desfiinţarea partidelor adverse cu violenţa. De ce ar fi folosit Garda de Fier o astfel de metodă catilinară, când şi elitele, şi massele se încadrau cu înfrigurare, şi momentul victoriei ei finale părea că se apropie, începând din anul 1937, cu o siguranţă geometrică!?

Dar nu numai din motive de inoportunitate, ci din însăşi esenţa principiilor sistemului legionar şi a gândirii sale politice, Corneliu Zelea Codreanu respingea aprioric, cu toată fermitatea, orice intenţie agresivă de cucerire a puterii în Stat . Corneliu Zelea Codreanu şi, în rând cu el, toţi doctrinarii şi şefii responsabili ai Gărzii de Fier, au repetat în atâtea rânduri cum înţeleg victoria legionară şi pe ce cale se va ajunge la acest ţel.

Dictatura în sine voinţa unui singur om impusă cu forţa populaţiei unui Stat – cum o defineşte el însuşi (deci două voinţe: una a dictatorului sau a unui grup de o parte şi alta contrarie, a poporului), constituie în gândirea lui Corneliu Zelea Codreanu un sistem odios de guvernământ, mai ales când această voinţă se impune cu silnicie şi cruzime şi degenerează astfel într-o tiranie sângeroasă.

În două rânduri, o dată într-o circulară către legionari după înmormântarea lui Ion Moţa, „prim-locotenent” al Şefului Gărzii de Fier, căzut pe front în Spania împotriva marxismului şi a doua oară în declaraţiile către ziarişti, în februarie 1938, Corneliu Zelea Codreanu înfierează public, în termeni dispreţuitori, ca mijloace de biruinţă ideea de complot şi de Lovitură de Stat. El le consideră ca o prostie şi taxează astfel de victorii, născute din complot şi lovituri de Stat, ca ieftine şi trecătoare. Esenţa însăşi a concepţiei legionare, precizează mai departe Corneliu Zelea Codreanu , respinge acest sistem al Loviturii de Stat, atitudine necugetată de bruscare, de natură exterioară. Conştient de misiunea istorică a tineretului român şi de răspunderea sa de conducător al unei generaţii, ştia că un complot este o insanitate ce poate duce, cel mult, la o hibridă dictatură poliţistă, iar nu la un regim stabil, laborios şi durabil.

Şi în concret, Corneliu Zelea Codreanu a fost strict consecvent cu principiile sale, după rezultatul triumfal al alegerilor din 1937. Între 22 şi 29 decembrie, până când s-a constituit Guvernul Goga Cuza, Corneliu Zelea Codreanu nu avea decât să facă un semn legiunilor sale, pentru ca aparat de Stat şi corpuri constituite să se topească în faţa valurilor legionare. Corneliu

Zelea Codreanu s-a abţinut de la un astfel de gest, ştiind bine totuşi, că, după primele momente de uluire, provocate de rezultatul alegerilor, va urma din partea adversarilor o reacţiune violentă ce-l va costa viaţa şi va aduce multe suferinţe Gărzii de Fier. Respectul principiilor i-a părut însă Fondatorului Gărzii de Fier un stâlp mai solid de forţă politică decât escaladarea puterii direct din stradă.

Fundamentul cel mai sigur al unei puteri politice nu poate fi construit, după gândirea lui Corneliu Zelea Codreanu, decât printr-o strictă legalitate, o scrupuloasă respectare a legii. El nu pierdea niciodată prilejul să-şi manifeste regretul pentru cele două-trei împrejurări în care Mişcarea Legionară, exasperată de abuzul ilegal al guvernelor şi autorităţilor, a făcut uz de violenţă, deşi tocmai în acele circumstanţe se aplica în plin consacrata maximă de drept public: ﷺsortir de la legalité pour rentrer dans le droitﷺ, principiu amintit deopotrivă de istorici şi de legişti, ca legitim în atâtea manifestări ale colectivităţii umane asuprite; printre altele, amintit şi la originile revoluţiei americane. Şi ca o consacrare a regretelor sale şi a smereniei faţă de principii, tocmai în culmea puterii sale, când violenţa impusă de clasa politică dominantă s-ar fi întors în favoarea Gărzii de Fier, Corneliu Zelea Codreanu a refuzat ieşirea din raportul de Drept pentru a intra pe calea raportului de Forţă, net în folosul cauzei sale. Manifestându-şi credinţele pe căile pe care le oferă legile, Corneliu Zelea Codreanu considera primirea raportului de forţă ca o coborâre de la ţinuta etică a tineretului român. Corneliu Zelea Codreanu aştepta biruinţa Mişcării Legionare pe o cale mult mai adâncă şi reală: din desăvârşirea unui proces interior de conştiinţă a naţiunii române şi de perfecţionare a condiţiei umane, prin educaţia în etica legionară. <<Când acest proces va cuprinde majoritatea românilor>> ﷺ spunea CORNELIU ZELEA CODREANU ﷺ <<şi se va desăvârşi, biruinţa va veni atunci automat, mare şi luminoasă.>>

Reforma instituţiilor politice, partide, Parlament, corpuri constituite, nu se aştepta, astfel, prin decrete-legi şi măsuri coercitive, ci prin voinţa suverană a poporului român. De teama acestui implacabil verdict popular care conducea fatal Mişcarea Legionară la o biruinţă totală, partidele politice, condamnate la sterilizare prin îndepărtarea marelui rezervor de împrospătare a forţelor, tineretul intelectual şi luptător, încadrat în Garda de Fier, au capitulat în faţa puterii executive, cointeresând-o într-o acţiune represivă, cu preţul sacrificării propriei raţiuni de existenţă: regimul parlamentar. Şi iată, în 1938, după ce timp de 15 ani elita activă a României a fost acuzată de acţiuni ﷺilegaleﷺ şi de intenţii de ﷺLovitură de Statﷺ pentru a desfiinţa ﷺordinea prestabilităﷺ, iată opt foşti prim-miniştri, exponenţi ai tuturor partidelor, coalizându-se într-un guvern de dictatură, pentru a ieşi ei din legalitate, pentru a da ei o lovitură de Stat şi a dizolva ei parlamentul şi propriile lor partide. (După cum, şi în zilele noastre, o altă calomnie faimoasă pe atunci: ﷺomul şi pogonulﷺ – lozincă demagogică atribuită Gărzii de Fier de fratele primului-ministru de atunci, dl. G. Tătărescu, o vedem aplicată astăzi de un regim ﷺdemocraticﷺ, cu participarea a însăşi d-lui Tătărescu).

Şi revenind la evenimentele din 1938, pentru a fi drepţi, la acest regim împotriva tineretului rămas în cadrul legalităţii, nu au participat personal şefii partidelor istorice, d-nii Iuliu Maniu, Constantin şi George Brătianu, precum nici unii chiar dintre oamenii politici serioşi care, pentru diferite motive, făcând parte din acele guverne de dictatură, nu au aprobat nici sufleteşte, nici politic, metodele sângeroase ale regimului.

Aşadar, Garda de Fier trebuie să fi corespuns unei mari realităţi, dacă partidele s-au desfiinţat singure împreună cu instituţiile pe care le reprezentau, în favoarea unei dictaturi personale şi poliţiste, cu preţul discreditării definitive a propriului lor sistem şi a unei instituţii fundamentale – cum este Coroana, numai pentru a abate de pe linia justă o altă instituţie fundamentală: Voinţa Naţiunii.

Garda de Fier nu este , aşadar, o organizaţie totalitară şi nu s-a născut din antagonism funciar împotriva instituţiilor Statului şi ale colectivităţii, fie structurale – cum este monarhia, fie funcţionale – cum sunt puterea legislativă şi executivă, fie tranziţionale – ca partidele politice. Mişcarea Legionară nu intră în conflict cu aceste instituţii şi, fireşte, nici cu guvernele care le reprezintă, decât în măsura în care ele se îndepărtează de la legalitate şi de la voinţa naţională.

(...)

2. În ceea ce priveşte monarhia, Corneliu Zelea Codreanu afirmă precis primatul acestui principiu şi subliniază distincţia funciară dintre Instituţie şi reprezentantul său. Un reprezentant poate fi slab, instituţia monarhică însă este totdeauna bună.

Separând persoana Regelui de conduita Guvernului de la Bucureşti, considerate ca impuse factorului constituţional, fie de circumstanţă de forţă majoră, fie de forţa simplă a Puterii ocupante, s-a păstrat întotdeauna o tăcere respectuoasă în jurul Coroanei.

Aşadar, Coroana nu intră în discuţiile situaţiei interne din România.

3. Printre instituţiile politice recunoscute în sistemul legionar ca permanenţe în structura societăţilor moderne, un loc important îl ocupă Parlamentul.

Necunoscătorii problemelor legionare pot fi surprinşi. Cei care au stat însă în preajma lui Corneliu Zelea Codreanu sau care cunosc studiile doctrinarilor legionari asupra corelaţiunei "Garda de Fier şi Parlamentul" – în special, studiul cu acelaşi titlu, al ilustrului profesor de sociologie Traian Brăileanu, fost ministru al Educaţiei Naţionale – sunt familiarizaţi cu problema funcţiunii ce trebuie să îndeplinească Parlamentul în sistemul legionar.

Desigur, în rând cu alţi oameni politici, chiar de extracţie democratică ca, de pildă, Andre Tardieu – în Franţa şi AL. Vaida-Voevod – în România, sistemul legionar nu admite mitul retoricei şi al aritmeticei electorale. Experienţa a dovedit, în majoritatea ţărilor europene, că degenerarea sistemului parlamentar în obsesia rezultatului voturilor şi a succeselor retorice consumă întreaga energie şi capacitate de randament a clasei politice care consideră astfel toate problemele de Stat ca rezolvate printr-o victorie electorală sau un discurs aplaudat. Trebuie să se înţeleagă că realităţile exacte de la faţa locului din sud-estul european sau din Peninsula Iberică se deosebesc mult de situaţiile figurate în genere de la distanţă, prin optica de la Londra, Berlin, Washington şi Paris. Uzanţele Camerei Comunelor sunt unele, ale Cortes-urilor, Scupcinei, Sobraniei şi Adunării Naţionale din Ankara – altele. De asemenea, moravurile electorale ale unui district din valea Dunării variază într-o măsură de nerecunoscut faţă de acelea ale unui Comitat din Scoţia. Formula democraţiei a d-lui Churchill: ﷺomul de pe stradă care votează liber﷽, este desigur exactă în Marea Britanie şi, poate, în Ţările Scandinave. Pe măsură ce soarele se încălzeşte, coborând spre centrul, sudul şi sud-estul Europei, formula aceasta conduce mai degrabă decât la democraţia d-lui Churchill, la o democraţie a mareşalului Tito.

S-au văzut, în România epocii parlamentare, cele mai importante partide în opoziţie cu trei până la şase deputaţi – mai puţin chiar decât unele grupări etnice minoritare, ca maghiarii, de pildă – ajunse peste noapte la guvern, obţinând importante majorităţi, cu concursul plin de zel al jandarmilor, al alcoolului, al promisiunilor, al corupţiei şi al volatilizării urnelor. Această demoralizantă sleire a nervului naţional, prin continua forţare a voinţei colective, conduce la sfărâmarea partidelor în neînsemnate fracţiuni, incapabile – cum s-a dovedit încă din decembrie 1937 – să mai obţină majorităţi, chiar cu preţul violenţei corporale şi morale. Consecinţa fatală de pe urma deselor schimbări de decor ale coaliţiilor de grupuri parlamentare ce ar urma pentru a constitui o majoritate, ar fi o neîntreruptă alunecare spre stânga şi, în ultimă analiză, partidul unic de extremă stângă, impus cu forţa de la Răsărit.

Deci, ca o puternică prevenire a acestor alarmante eventualităţi, printre alte consideraţiuni de ordin structural, Mişcarea Legionară a urmărit să readucă funcţiunea parlamentului pe linia realităţilor româneşti.

În primul rând, urma să se întărească cu stricteţe principiul separaţiunii puterilor în Stat: nici Parlamentul nu trebuie să coboare la starea de simplă emanaţie a puterii executive, ca în sistemul românesc de până în 1938; nici puterea executivă nu poate degenera, fără cea mai mare primejdie pentru existenţa unui stat, la regimul de simplă unealtă, la discreţia ﷺdemocraţiei integrale﷽, adică despotismul majorităţii parlamentare iresponsabile: majoritate realizată prin demagogie şi presiune a cluburilor şi comitetelor, alunecate cu cea mai mare certitudine spre o ultimă etapă: Jacobinismul modern, bolşevismul. De altfel, experienţa recentă

demonstrează mai în toate ţările unde, începând cu 1943, s-a încercat să se revină la regimul parlamentar, că: sau guvernul rezultat din coaliţia grupurilor abia mai poate supravieţui sub hărţuiala comitetelor de ❓eliberare❓ sau, pentru a se asigura un minimum de ordine, ❓libertatea❓ a fost pusă sub protecţia unui general sau a baionetelor trupelor de ocupaţie.

În sistemul legionar, deci, pentru a elimina de la început orice posibilităţi de arbitrar al unei puteri în dauna celeilalte, separaţia este categorică. Puterea executivă, pentru a avea autoritate şi prestigiu, trebuie să se ridice dintr-o elită politică, după criterii sigure. Aceste criterii nici nu pot fi principiul elecţiunii, nici acela al eredităţii, ci principiul selecţiunii sociale, prin libertatea absolută de ridicare a valorilor personale din adâncimile straturilor sociale la suprafaţa societăţii. Puterea executivă – administraţia, diplomaţia etc. – recrutată din această elită, îşi va putea astfel îndeplini funcţiunea politică şi tehnică în condiţiuni normale.

Parlamentul, expresia puterii legislative, ar fi, deci, restaurat în sistemul legionar, într-o stare de totală emancipare faţă de puterea executivă. Misiunea Parlamentului, ales absolut liber, parte după criterii de competenţă, este legiferarea, adică discuţia, ca şi votarea legilor. În al doilea rând, şi ca un drept de cenzură morală, iar nu de imediate consecinţe politice, se recunoaşte Parlamentului prerogativa de semnalare, într-un spirit de înaltă răspundere, a abuzurilor, nepotrivirilor sau incompetenţei constatate în actele puterii executive.

Iar pe deasupra acestor instituţii, în momente de particulară importanţă, în care se decide soarta comunităţii, Corneliu Zelea Codreanu aşează ceea ce el numeşte ❓Consultarea Poporului❓, adică, în faţa marilor hotărâri care îl angajează, după ce se arată drumul, poporul trebuie întrebat, trebuie consultat, pentru a-şi spune cuvântul dacă poate sau nu, dacă este pregătit spiritualiceşte să meargă pe calea arătată.

Urmând, deci, spiritul lui Corneliu Zelea Codreanu de respect al voinţei populare, şi Horia Sima, ca vice-preşedinte al Consiliului de Miniştri, în toamna anului 1940, a voit alegeri generale absolut libere, la care să candideze exponenţii tuturor partidelor politice dizolvate de regimul precedent. Opoziţia categorică a mareşalului Antonescu, care de atunci nutrea intenţia unei lovituri de Stat, a zădărnicit însă consultarea poporului proiectată de Mişcarea Legionară; astfel, în 1940 s-a demonstrat încă o dată, ca şi în 1937, că nu Mişcarea Legionară se teme de verdictul alegerilor libere.

Din principii constructive politice, prin urmare, dar şi din motive educative, constatând efectele reale de ordin civic şi moral ale pervertirii metodelor de exprimare a sufragiilor şi de falsificare a voinţei populare, marele pedagog Corneliu Zelea Codreanu a căutat să îndrepte moravurile electorale, prin garantarea exprimării libere a voturilor după cum dictează conştiinţa alegătorilor, nesiluită nici de amăgiri, nici de violenţe. Şi pentru ca să asigure alegeri absolut

libere, şi pe această cale să rezulte, pe cât omeneşte posibil, voinţa naţiunii, Corneliu Zelea Codreanu a încheiat la ultimele alegeri generale din România, în decembrie 1937, pactul cu Partidul Naţional-Ţărănesc al lui Iuliu Maniu şi cu Partidul Naţional-Liberal al lui George Brătianu. De altfel, o invalidare a versiunii de tendinţe dictatoriale atribuite Mişcării Legionare şi o confirmare deplină a structurii sale populare, este tocmai profunda consideraţie şi înţelegere pentru Corneliu Zelea Codreanu şi Garda de Fier, a lui Iuliu Maniu, personalitate de o sinceritate democratică indiscutabilă; această atitudine de stimă reciprocă supravieţuieşte până astăzi, după atâţia ani de suferinţe şi de mari evenimente în lume.

Garda de Fier, aşadar, cum sperăm că ar rezulta din această imperfectă expunere, nu este prizoniera nici unei idei preconcepute, a nici unui program schematic, a nici unui sistem rigid care nu poate fi rectificat după realităţi. Ea este, în adevăr, tributara unei idei majore, linia poporului român; pe aceasta nu o poate pierde niciodată din vedere fără sancţiunea imediată a auto-desfiinţării. Îndeplinind însă cu fermitate această condiţie, înalta linie spirituală consacrată de jertfa Fondatorului şi a elitei sale , permite Mişcării Legionare o mare flexiune în mânuirea realităţilor de stabilire a condiţiilor de direcţie ale României.

Aceste realităţi prezente par să indice, în ordinea internă, necesitatea absolută a unui regim stabil, în care monarhia să se situeze ca factor al ierarhiei politice, sprijinită pe principiul separaţiunii puterilor – pe linia funcţională şi pe principiul unităţii elitelor şi a forţelor naţionale pe linia structurală. Înmănuncherea funcţiunii orizontale a puterilor statale cu structura verticală a unităţii naţionale, ca rezultantă a voinţei populare, în deplin acord organic cu Coroana, este condiţia de stabilitate în România şi în spaţiul înconjurător. Orice alte soluţii s-ar căuta, ar fi improvizaţii cu urmări imposibile de prevăzut şi de calculat. Dar trecutul mai îndepărtat şi mai recent a dovedit că de situaţia României, cu poziţia ei cheie la răspântia marilor drumuri, depinde în bună parte şi echilibrul Europei.

4. Şi acum, câteva cuvinte despre o problemă în jurul căreia s-a făcut mult caz: atitudinea Mişcării Legionare faţă de problema evreiască. Nu este desigur aici locul de a analiza principiile Gărzii de Fier în materie, ci numai de a spulbera o serie de inexactităţi privitoare la trecut.

Mişcarea Legionară era prea conştientă de înălţimea ţinutei sale etice, de răspunderile sale faţă de poporul român şi de importanţa sa politică, pentru a trata problema evreiască cu mijloace ieftine, cu violenţa corporală sau a legilor speciale. Corneliu Zelea Codreanu însuşi, provocat de anumiţi politicieni îngrijoraţi de pactul Mişcării Legionare cu Iuliu Maniu şi George Brătianu, a răspuns public că problema evreiască înţelege să fie tratată într-un spirit de înaltă seriozitate. Mişcarea Legionară nu privea această problemă prin optica resentimentelor de rasă. Şefii

legionari, poate cei mai buni cunoscători din Europa ai problemei, cunoşteau prea bine calităţile intelectuale şi profunda educaţie spirituală, pe linia permanenţelor, ale acestui popor milenar, pentru a le subestima şi a le combate cu forţa materială.

Pentru Mişcarea Legionară, esenţa problemei nu se reducea la un aspect evreiesc, ci se prezenta, în general, ca o restabilire a echilibrului politic şi economic, deplasat, până atunci, în defavoarea poporului român. Metoda urmată, spre deosebire de acelea ale mişcărilor rasiste, era întărirea, în primul rând, pe cale organică şi de liberă concurenţă a poziţiei elementelor româneşti, iar nu de slăbire silită a elementelor alogene. Pe această cale de liberă întrecere se vizau evreii numai în măsura în care poziţiile lor se găseau pe traiectoria noilor poziţii româneşti. Tot aşa de bine, această metodă privea pe saşi, pe unguri sau pe şvabi, fără ca prin aceasta să se poată vorbi de antirasismul, de antiungurismul, sau de antişvăbismul Gărzii de Fier, sau de o persecuţie a acestor minorităţi din partea Mişcării Legionare. Acestor naţionalităţi, fără excepţie, li se lăsa deplina folosinţă a poziţiilor câştigate şi numai posibilitatea de a abuza de călcarea legilor, în dauna poporului român, cu ajutorul unei administraţii corupte, li se retrăgea, prin opera de dreptate socială a Mişcării Legionare, pentru toţi deopotrivă.

Ridicarea poporului român, după sistemul legionar, urma să apară treptat, prin constituirea de noi poziţii, folosind noi valori nefructificate într-un spaţiu încă virgin, iar nu prin confiscarea altor poziţii deja existente.

Dinamizarea poporului român pe terenul general al construcţiei trebuia, deci, să crească printr-un proces de concurs şi, deci, de stimulare a tuturor forţelor creatoare, iar nu de eliminare a unor elemente existente a căror îndepărtare din acest concurs ar fi atras după sine slăbirea economiei generale.

Conducerea Mişcării Legionare era prea realistă ca să creadă că România, cu puternicul ei potenţial economic şi cu funcţiunea ei de tranzit, poate fi izolată de Europa printr-un monopol al producţiei şi tranformată, astfel, într-o Mecca economică. Se căuta numai preemţiunea legitimă, ca în toate ţările democratice sau nu, a populaţiei autohtone, în distribuţia naturală a mijloacelor de producţie, spre a se evita menţinerea poporului român într-o stare de pauperitate de pe urma tendinţelor acaparatoare ale unor naţionalităţi minoritare mai bine organizate economiceşte datorită unui lung trecut de privilegii sau unui puternic sprijin de ordin internaţional. Corneliu Zelea Codreanu însuşi şi-a exprimat, în mai multe rânduri, faţă de intimii săi, inteţia de colaborare a unei Românii întărită economiceşte, cu un capital străin serios, care ar avea mai mult de câştigat, în acelaşi timp cu poporul român, de pe urma colaborării cu un Stat puternic şi onest, decât cu un Stat anemiat de o administraţie coruptibilă şi indiferentă.

Sistemul legionar urmărea, deci, prin sporirea activităţii în toate direcţiile, fără excluderea nimănui, să întărească poziţia poporului român ca factor pozitiv de progres în spaţiul înconjurător. Acest drept şi această datorie a poporului român – de a-şi asigura libertatea de ridicare a indicelui său de randament pe propriul său pământ şi, deci, de mărire a contribuţiei sale la ordinea multiplă a Europei, credem că nu pot fi negate de nimeni şi mai puţin încă, desigur, de exponenţii principiilor democratice.

Aşadar, Mişcarea Legionară n-a urmărit, în tratarea problemei evreieşti regimul legilor speciale, al câmpurilor de concentrare şi al stelelor hexagonale. Ceva mai mult încă: legislaţia în vigoare, cu cele trei categorii de evrei şi instituţiile de românizare oficiale, nu a aparţinut Mişcării Legionare, ci guvernului precedent, cât şi celui ulterior. Această precizare nu urmăreşte o repudiere, ci o revelare a nepotrivirii acestei legislaţii cu spiritul şi cu tactica Mişcării Legionare care, după cum se vede din expunerea de mai sus, a fost urmată în practică şi trebuia să fie continuată şi la guvern în această materie. Singura lege de esenţă legionară, inspirată din tactica amintită, dar neaplicată încă, a fost aceea întocmită de ministrul Muncii de atunci, V. Iasinschi, care prevedea folosirea minimală a elementelor româneşti în întreprinderile comerciale, indiferent de originea etnică a proprietarilor.

Aşadar, şi în problema evreiască, mai bine spus românească, Mişcarea Legionară se conduce după acelaşi simţ al echilibrului, al realităţilor şi al principiilor morale, ca şi în celelalte probleme importante româneşti sau europene.

5. Cât despre intenţii de violenţe fizice împotriva vechii clase politice sau a evreilor, omucideri sau pogromuri, numai cei care urmăresc menţinerea diviziunilor şi a tensiunii interne, le pot pune în sarcina Mişcării Legionare. Că în timpul Loviturii de Stat a mareşalului Antonescu, de la 21 ianuarie 1941, elemente iresponsabile de pe stradă, fără nici o legătură cu Mişcarea Legionară şi cu evenimentele, au abuzat, ca întotdeauna în astfel de împrejurări şi au jefuit şi ucis la întâmplare evrei, ca şi români, de altfel, este foarte posibil. Că şi unele elemente izolate, chiar legionare, au avut porniri personale individuale împotriva unor evrei, ca şi împotriva unor români, iarăşi este posibil. Dar a considera responsabilă Mişcarea Legionară şi conducerea ei de aceste violenţe la întâmplare, corespunde tot atât de puţin realităţii, cât a face întreaga evreime din lume responsabilă de asasinarea Lordului Moyne.

Astfel, în toate problemele, cum s-a văzut în acest lung, totuşi incomplet capitol, Mişcarea Legionară se menţine la aceeaşi atitudine politică şi morală ca şi în trecut, luându-şi întotdeanua răspunderea poziţiei sale, dar respingând net ce i se pune în seamă cu desconsiderarea nedreaptă a realităţii.

C. POLITICA EXTERNĂ A GĂRZII DE FIER

1. Aşa cum în politica internă nu corespunde adevărul că Mişcarea Legionară ar fi fost o organizaţie exclusivă de dominaţie dictatorială, tot aşa, în politica sa externă, Mişcarea Legionară respinge cu cea mai legitimă mândrie şi demnitate, îndreptăţite de trecutul său glorios şi plin de jertfe, insinuarea că ar fi putut aliena vreodată autonomia sa de acţiune în favoarea unei puteri străine.

Politica externă, ca şi politica generală a Mişcării Legionare, se inspiră din principiile eterne de existenţă şi de conservare a esenţelor poporului român, cât şi din năzuinţele de afirmare a nobleţei acestui popor, pe un plan superior şi mai larg. Pentru a păstra intactă această politică majoră, a primit atâtea lovituri Garda de Fier din toate direcţiile, chiar cele mai neaşteptate!

O cât de neînsemnată tendinţă de compromis cu morala ei, ar fi scutit Garda de Fier de multe suferinţe şi de multe pierderi dureroase. Conducerea Mişcării Legionare a rezistat însă neclintită pe poziţiile sale, uneori în condiţii extrem de grele. (...)

Încă o dată, s-a dovedit atunci că puterea materială singură, cu toate aparenţele impunătoare, este mai slabă decât forţele complexe ale realităţii, ascunse uneori sub cele mai modeste forme. Dar, ca şi în politica internă, şi în politica sa externă, Mişcarea Legionară nu se conduce după nici o idee preconcepută şi nu se fixează în nici o formă rigidă. Corneliu Zelea Codreanu spunea odată unor intimi că ar colabora şi cu Rusia Sovietică, dacă ar fi în interesul poporului român. Din nefericire, însă, Rusia Sovietică, încă din acele timpuri, îşi fixase conduita sa definitivă, ascunsă cu îndemânare, pe atunci, sub cele mai elegante declaraţii geneveze. Această conduită, cum puteau distinge cunoscătorii, nu era, în fond, decât aceea a Rusiei imperialiste, întărită ca valoare operativă de forţa unei idei contagioase, de penetraţie universală. Mişcarea Legionară nu avea nimic aprioric împotriva Rusiei, dacă se menţinea în limitele sale sud-vestice, şi nici chiar împotriva comunismului pe plan de politică externă, dacă rămânea în cadrul regimului intern al Rusiei, şi nu ameninţa, prin amestecul în politica internă a ţărilor vecine, structura acestor popoare.

Aşadar, Mişcarea Legionară dovedea un spirit realist, nelăsând, după cum se şi cuvine, în general, ca o politică externă să se resimtă de pe urma unor infiltraţii ideologice, dacă aceste infiltraţii nu sunt prin ele însăşi condiţii esenţiale de realism.

Mai puţin, deci, Mişcarea Legionară ar fi avut opinii preconcepute împotriva Puterilor Occidentale, ca Franţa şi Anglia. Evident, nutrea simpatii, ca şi în toate părţile lumii, chiar şi de elemente democratice, pentru Italia fascistă şi Germania naţional-socialistă, în măsura în care aceste regimuri lucrau pentru ridicarea popoarelor respective. De la această simpatie, până la ideea unei alianţe, era însă o distanţă neluată încă în considerare pe atunci. De altfel, până în mai 1936, deci nouă ani de la înfiinţarea Mişcării Legionare şi 17 ani de la începutul acţiunii

naţionaliste, Corneliu Zelea Codreanu nu luase nici o atitudine în politica externă, prin nici un fel de declaraţii publice sau private, lăsându-se astfel diferitelor guverne deplină libertate în această materie.

Între timp, însă, Rusia Sovietică după o lungă perioadă de absenţă, a reapărut activă pe scena mondială. Concomitent cu verbul pacific al exponenţilor sovietici la Societatea Naţiunilor, dezlănţuia o formidabilă campanie de propagandă ce demonstra, în fond, o copleşitoare energie multiplă, politică militară economică şi ideologică. Această forţă Mişcarea Legionară nu a depreciat-o niciodată. Apariţia Rusiei ca factor imperialist pe linia unei tradiţii mai vechi – panslavismul sau pe a acelei mai noi – Kominternul, punea România şi poporul român în primă etapă a marşului moscovit spre Occident. Maşinaţiunile Reprezentanţei Sovietice de la Bucureşti, conjugate cu instigaţiunile ruseşti în ţările vecine pentru a aţâţa revendicări împotriva României, cât şi alte manevre încadrate în tehnica generală a ofensivei sovietice împotriva Europei, demonstrau din plin, dacă mai era nevoie, intenţiile reale. Conduita Rusiei Sovietice era în concordanţă cu dubla ei viziune misionară, naţională şi ideologică revoluţionară, la care conducătorii sovietici nu aveau, desigur, să renunţe de dragul confirmării unei atitudini aparente de bune intenţii pacifice şi a unei frazeologii sentimentale şi umanitare fără răspundere. Situaţia României apărea astfel, cu atât mai ameninţată, cu cât această conduită sovietică invalida optimismul vădit de comandă al conducătorilor politicii externe a României în relaţiile cu Rusia, fondat numai pe definiţia agresorului, pe bonomia d-lui Litwinow şi pe libaţiunile trimisului Ostrowski cu unii miniştri basarabeni ai guvernului din Bucureşti. Nici o garanţie substanţială – nici de ordin structural, ca, de pildă, îndrumarea obiectivelor Rusiei spre alte direcţii de lungă durată, nici de ordin defensiv, ca o alianţă cu o mare putere militară dispusă să adopte ca principal obiectiv apărarea comună împotriva unei agresiuni de la Răsărit – nu întărea de nicăieri securitatea României. Dimpotrivă, curente interesate măreau confuzia în interior cu exagerarea revizionismului maghiar, adică ameninţarea din partea unui popor de 8 milioane de locuitori, trecând complet sub tăcere primejdia unui imperiu colosal de 180 de milioane de agitatori!

În faţa acestei duble primejdii, internă şi externă, Mişcarea Legionară nu mai putea continua atitudinea de rezervă în politica externă, fără a lipsi de la cele mai elementare datorii faţă de poporul român. Conducerea Mişcării a examinat atunci cu toată rigoarea şi cu tot sângele rece datele problemei, înainte de a pronunţa un cuvânt în materie. Din acest scrupulos examen, rezultau mai multe şi serioase îngrijorări pentru soarta poporului român.

În primul rând, sistemul de alianţe al României dovedea o funcţiune total defectuoasă. Mica Înţelegere se demonstrase o ficţiune, menţinută la suprafaţă numai de talentul lui N. Titulescu, de dexteritatea d-lui Eduard Beneş şi de proptelele Puterilor Occidentale. În practică, însă, nu valora nimic, fiecare dintre componenţi având interese de apărat în alte direcţii şi nedorind

fiecare să se strice cu marea putere ce-i părea mai interesantă: pentru Cehoslovacia – Rusia Sovietică, pentru Iugoslavia – Germania şi pentru România – Italia. Aducerea aproape cu forţa a principelui regent Paul la Conferinţa Micii Înţelegeri de la Bucureşti, din mai 1936, dovedea deja descompunerea practică a sistemului. Dar mai grav încă, principalul stâlp al alianţelor României ◆ Franţa – încheiase acum un pact de amiciţie cu Sovietele, ce reducea mult în fond din valoarea convenţiilor cu România şi Polonia. Faptul că semnatarul pactului, dl Laval, era un republican de dreapta şi că primul ministru britanic care proclamase public interesul Angliei pentru Franţa, cu faimoasa formulă a frontierelor britanice pe Rhin, era însuşi şeful Partidului Conservator, dovedea cât se poate de concludent că cele două mari puteri occidentale, în deplin acord între ele şi cu aprobarea integrală a claselor politice, se angajau pe calea unei colaborări intime cu Rusia Sovietică. Această colaborare nu era posibilă decât cu acceptarea punctului de vedere minimal sovietic care viza, fără îndoială, şi România. Iar o consolidare a acestei colaborări printr-o alianţă avută în vedere, desigur în evoluţia situaţiei europene, ar fi cerut cel puţin aceleaşi condiţii din partea Rusiei ca în 1914-1916, adică, în ultimă analiză, printre altele, subordonarea intereselor României, intereselor acestei alianţe.

Pactul de amiciţie franco-sovietic, cu consimţământul tacit al Marei Britanii, slăbea, deci, considerabil, securitatea României la est şi, prin urmare, şi poziţia ei în general faţă de vecini şi de celelalte puteri. Se mai adăuga la toate acestea şi evoluţia internă din Franţa, care aluneca tot mai mult spre stânga, astfel ca, după victoria Frontului Popular la Paris, să nu se mai poată pune mari speranţe în rezistenţa Franţei faţă de pretenţiile Rusiei ca preţ al unei cooperări.

Concluzia la care a ajuns conducerea Mişcării Legionare era cel puţin îndoiala faţă de voinţa puterilor occidentale de a se opune Rusiei cu eficacitate. Totuşi, cea dintâi declaraţie de politică externă, o circulară către legionari, din 30 mai 1936, nu a avut caracter public, iar Corneliu Zelea Codreanu s-a mărginit la o atitudine moderată. Corneliu Zelea Codreanu nu a împins concluzia până la propunerea unei mutaţiuni de alianţă în politca externă a României.

Această concluzie, Corneliu Zelea Codreanu n-a propus-o nici 6 luni mai târziu, într-un document mult mai important, destinat, de data aceasta, publicităţii: memoriul din 5 noiembrie 1936 adresat Regelui, oamenilor politici şi Ţării. În acest document redactat în termeni virili, se înregistrează numai o şi mai mare îndoială faţă de orientarea externă a României, îndoială crescută de pe urma izbucnirii războiului civil din Spania, faţă de care Puterile Occidentale adoptaseră o atitudine de părtinire a Frontului Popular din Madrid, în dauna Mişcării Creştine a lui Franco, susţiută astfel numai de Puterile Axei. Omul profund religios care era Corneliu Zelea Codreanu respingea din toate puterile sufletului său violenţele marxismului mondial acum confirmate de realitate, reprezentat de Brigăzile Internaţionale ale lui Lister şi Compesino împotriva Crucii şi a ordinii creştine a Europei. Puterile care se pronunţau în favoarea acestei ordine înlesneau astfel, de la sine, o apropiere de poziţia Mişcării Legionare. Totuşi, Corneliu

Zelea Codreanu nu se pronunţă, nici de data aceasta, explicit în favoarea unei răsturnări de alianţe, ci se mărgineşte numai să recomande sustragerea politicii externe de sub influenţele oculte şi abţinerea de la provocări la adresa Italiei.

Abia un an mai târziu, după 16 luni de la începutul războiului din Spania, la 30 noiembrie 1937, Corneliu Zelea Codreanu ia o atitudine definitivă în politica externă, în favoarea Axei. La această hotărâre Corneliu Zelea Codreanu nu a ajuns nici prin negocieri, nici prin promisiuni, nici măcar prin vreun contact cu reprezentanţi ai Axei. Oricât ar părea de curios şi de inadmisibil în tehnica mai curentă a politicii externe, Corneliu Zelea Codreanu nu a avut niciodată legături cu Axa. Rareori, câte un ziarist sau vreun curios din Italia sau Germania, mult mai rar decât din alte ţări ca, de pildă, din Franţa, veneau să-l vadă la Casa Verde. Ceva mai mult, în urma unui reportaj nu tocmai exact asupra Mişcării, deşi foarte elogios, dintr-un ziar german, Corneliu Zelea Codreanu a interzis pe termen de 6 luni accesul oricărui vizitator din acea ţară în preajma Mişcării Legionare. Un contact însă, de ordin politic autorizat şi constant, nu a existat niciodată între Axă şi Corneliu Zelea Codreanu. Acest precedent a fost poate o deficienţă, de pe urma căreia s-au resimţit mai târziu în practică raporturile cu Axa şi, în general, tehnica relaţiunilor exterioare a Mişcării Legionare, întotdeauna foarte susceptibilă şi rezervată în materie. Dar şi pe acest teren Corneliu Zelea Codreanu a proclamat primatul ţinutei morale, chiar dacă uzanţele unei tactici mai rafinate ar aduce mai multe foloase.

2. În concret, convingerea Mişcării Legionare în oportunitatea unei alianţe cu Axa, a fost rezultatul unei evoluţii foarte lente, de pe urma observării minuţioase a realităţilor europene, iar nu al precipitării unei atitudini premeditate.

De altfel, climatul general al Europei înregistra o jenă în special faţă de conduita uneia din puterile occidentale, în speţă Franţa. Pactul Iugoslaviei cu Italia, desele schimbări de vizite între conducătorii Germaniei şi ai Poloniei, conversaţiile Marii Britanii cu Axa, evoluţia politică în jurul războiului din Spania, cât şi iritarea internă de pe urma grevelor aproape fără întrerupere din Franţa, izolau într-o bună măsură politica regimului de front popular din Franţa de realităţile europene. Rezultatele vizitei de la sfârşitul anului 1937 în Europa-Centro-Orientală a d-lui Delbos, ministru de Externe francez, s-au resimţit mult de pe urma acestei jene, ca un contrast foarte concludent cu atmosfera vizitei lui Barthou, în acelaşi spaţiu, în 1934. Cu toate străduaniile d-lui Victor Ionescu de a suplini fermecătoarea personalitate a lui N. Titulescu şi cu toate sentimentele calde ale românilor pentru Franţa, primirea d-lui Delbos la Bucureşti a avut mai mult o notă de melancolie, decât încredere. Aceeaşi notă melancolică se înregistra şi la Varşovia şi la Praga, încât dl. Delbos, poate şi din proasta dispoziţie a guvernului Principelui Paul, a renunţat la experienţa de la Belgrad.

Europa, şi cu ea, în primul rând, România, nu se mai simţea deci apărată de sistemul politic în centrul căruia se găsea pe atunci, în aparenţă, Franţa. În schimb, sistemul Axei părea că oferă efectiv mai multe garanţii de securitate şi de apărare a ordinei europene.

Aşadar, principiul alianţelor, în concepţia Mişcării Legionare, s-a născut din stări reale de pe teren, iar nu din afinităţi sau repulsii ideologice. Acest principiu impune mai întâi o clasare a primejdiilor pentru România, în ordinea importanţei sau urgenţei şi, ca o strictă consecinţă, alianţa cu acea putere care efectiv ajuta imediat România împotriva celei mai importante primejdii în ordine de precădere.

În concret, pentru România tendinţele imperialiste dinspre Vest sunt mai puţin primejdioase decât acelea dinspre Est. Imperialismul vestic, pentru a ajunge la mările libere şi la poziţiile dominante ale continentului, nu trebuie să treacă peste România. Chiar dacă în ultimă analiză ar tinde să se adâncească în stepele întinse ale estului, imperialismul vestic se poate mulţumi cu o Românie neostilă care să nu-i ameninţe flancul sud-estic. Imperialismul din direcţie estică, dimpotrivă, este o primejdie nimicitoare pentru România şi poporul român. Primul pas spre o mare caldă şi spre poziţii dominante, ca strâmtorile, de pildă, trece peste corpul României. Între două imperialisme, deci vestic şi estic, România va trebui să se supună dramaticelor ei condiţii geo-politice şi într-un spirit strict realist, peste oricare alte considerente, să aleagă primejdia cea mai mică, cea mai puţin ameninţătoare: aceea a Vestului.

Aşadar, atât timp cât Rusia, Sovietică sau Ţaristă, va nutri tendinţe imperialiste în Europa, România este pe pragul unei primejdii de moarte. Desigur, nici consideraţiuni sentimentale, nici demonstraţiile de cuminţenie amicală ale României, nici ridicolul pretextului de ameninţare din partea României a securităţii colosului rusesc, n-ar putea opri Rusia de la executarea unui program de atât de vaste proporţii. Cine concepe dominaţia oceanelor şi a lumii şi porneşte la acţiune, nu se mai împiedică de scâncelile popoarelor din cale. Experienţa istorică a dovedit că nu este posibilă o înţelegere cu o Rusie pornită în marş spre Occident. Fostul ministru de Externe român, dl. Gafencu, relevă cu bună dreptate că, de câte ori Puterile Occidentale au căutat un acord cu o Rusie în ascensiune asupra delimitărilor zonelor de influenţă, de atâtea ori a urmat o ameninţare a echilibrului european.

Dacă nu este deci posibilă o înţelegere a unei Românii pacifice cu o Rusie imperialistă, nu-i mai rămâne României decât să se resemneze la apărare, pentru a supravieţui.

Pentru aceste raţiuni deci, Mişcarea Legionară se află cu acele forţe care apără România de primejdia primordială dinspre est. Găsind deci numai Axa pe linia apărării împotriva primejdiei mortale de la Răsărit, s-a aflat cu Axa.

Dacă în aceste împrejurări sarcina apărării împotriva unei agresiuni din est şi-ar fi luat-o Puterile Occidentale, Mişcarea Legionară – cum a răspuns însuşi Corneliu Zelea Codreanu întrebării unui cunoscut ziarist francez, Bertrand de Jouvenel, într-un interviu în ﷺGringoireﷺ, imediat după declaraţia de politică externă în favoarea Axei – ar fi colaborat cu ele.

3. Un alt princpiu fundamental în politica externă a Mişcării Legionare este împiedicarea României de a deveni un instrument al imperialismului vreunei Puteri continentale. Garda de Fier s-a alăturat, desigur, cu fermitate, Axei. Nu a înţeles însă nici o clipă să transforme România într-un agent al unei noi ordini întemeiate pe imperialism. Cum am spus mai sus, între două ameninţări, România poate la rigoare suporta mai bine imperialismul din vest, dar nu-l poate încuraja de bună voie.

De altfel, eroarea majoră a Axei, care a condus-o la desfiinţare, a fost tocmai îndepărtarea de politica sa originară de stabilizare a Europei într-o ordine nouă de echilibru continental. Aşa se explică acţiunea de slăbire a mişcărilor populare, blocarea căilor spre putere şi înlocuirea lor în mai toate ţările cu formaţiuni improvizate. Astfel, la semnarea pactului anti-Komintern, în decembrie 1941, ordinea nouă era reprezentată de o serie de ficţiuni guvernamentale, în timp ce realităţile erau combătute şi înlănţuite.

Între aceste mişcări populare Garda de Fier era de departe cea mai originală, cea mai puternică, mai autonomă şi mai rezistentă. Pentru toate aceste motive, după ce partida părea câştigată, Axa nu a dorit şi nu a sprijinit niciodată victoria Gărzii de Fier în România. Acţiunea de la 3-6 septembrie 1940 care a urmărit îndepărtarea Regelui Carol al II-lea pentru a opri descompunerea moralului intern, iar nu cucerirea puterii în Stat, s-a făcut pe cont propriu, fără ştirea, fără concursul şi, mai ales, fără voia Axei.

Mai târziu, după constituirea regimului de diarhie numit ﷺnaţional-legionarﷺ, reprezentanţii Axei la Bucureşti au căutat prin toate mijloacele să consolideze poziţia mareşalului Antonescu şi să mineze pe aceea a Mişcării Legionare. (...)

Dar conduita Axei a fost clară cu ocazia Loviturii de Stat a mareşalului Antonescu de la 21 ianuarie 1941. Armata germană a primit ordin să susţină pe Mareşal, în timp ce alţi trimişi căutau să slăbească apărarea oricăror riscuri în caz de cedare benevolă a poziţiilor de rezistenţă. Bizuit pe acest cuvânt, Horia Sima a ordonat încetarea rezistenţei izbucnită de la sine, ca o reacţiune spontană a unei Mişcări viguroase, lovită prin surprindere. Cuvântul mareşalului Antonescu şi al girantului nu a fost respectat şi arestările au pornit, cu o furie încă mai mare ca în 1938. Îndeosebi şefii legionari erau urmăriţi cu disperare, ca să li se pregătească soarta lui Corneliu Zelea Codreanu şi a Statului său Major.

Reprezentanţii Regimului au invitat atunci în Germania pe Horia Sima şi alte personalităţi, sub motivul că, după ce pasiunile se vor potoli, să se poată întoarce în siguranţă, odată ce neînţelegerile s-au risipit. Ajunşi pe teritoriul german, după câteva săptămâni de primire amicală, Horia Sima şi unele personalităţi, cu toată calitatea lor de oaspeţi, au primit domiciliu obligatoriu, în timp ce alţi legionari, mai mult sau mai puţin importanţi, refugiaţi la întâmplare din Ţară, au fost internaţi, fără deosebire, la Rostock, într-un lagăr de muncă.

Din momentul deţinerii lui Horia Sima se dezlănţuie în Ţară şi în străinătate o formidabilă campanie de calomnii prin care se pune în sarcina Mişcării Legionare şi a lui Horia Sima toate infamiile imaginabile. Punctul culminant este atins în ziua de 22 iunie 1941, începutul campaniei contra Rusiei, când cancelarul Hitler în persoană, în lunga sa expunere a cauzelor războiului, enumeră, printre manoperele sovietice, şi evenimentele de la 21 ianuarie puse în sarcina Gărzii de Fier, presupusă astfel de conivenţă cu Rusia Sovietică! Nici lui Horia Sima, plasat de zvonuri oficiale ca refugiat la Moscova, nici Mişcării Legionare înlănţuite de un sistem de represiune neegalat încă, nu li se dădea posibilitatea să se apere. Nu le mai rămânea în apărare decât forţa realităţii şi doi-trei legionari risipiţi prin alte oraşe ale Europei, care s-o expună.

Politica Axei se îndepărta astfel, din ce în ce mai mult, de realităţi. Pe măsură ce victoriile militare apăreau mai strălucite, acţiunile politice deveneau mai palide. În cursul anilor 1941 şi 1942 exponenţii Mişcării Legionare s-au străduit din toate puterile să arate diferiţilor reprezentanţi ai Axei primejdia unei politici neglijente şi fictive pentru cursul general al războiului. Un război este un motor cu dublu piston, unul politic şi altul militar şi nu s-ar putea spune care este mai important. Nu se poate ignora acţiunea politică sub pretextul precăderii militare. Victorii militare fără efecte politice s-au mai văzut şi chiar în cazul Germaniei. Victorii politice în cursul unui război au aproape întotdeauna consecinţe militare. Războiul modern se poartă, în primul rând, pe plan politic internaţional şi seducătoarea ideologie universală a adversarului trebuie să opună deci, pe plan tot internaţional, ideea-forţă pe care sta Axa la originea războiului: adică stăpânirea de către fiecare popor a propriului său destin. De această idee-forţă Axa nu se putea îndepărta fără primejdia pierderii războiului. Concluzia finală era deci: îndepărtarea ficţiunilor din toate ţările, restabilirea libertăţii politice a popoarelor acolo unde mişcările populare sunt capabile să o asigure şi reconstituirea unei ordini de echilibru european. La toate aceste argumentaţii nu se refuza un efect de stimă şi asigurări de viitor, dar fără alte consecinţe efective.

Şi cum era de prevăzut, soarta armelor s-a întors din toamna anului 1942, fără ca şi conduita politică a Axei să se schimbe. Dimpotrivă, cu motivarea situaţiei militare, guvernul german era dispus să înrăutăţească şi mai mult regimul politic.

(...)

De această înţelegere a necesităţii de revenire a unui echilibru european s-au resimţit raporturile cu partenerul din Axă, atât în cursul vizitei d-lui von Ribbentrop la Roma, în martie 1943, cât şi la întâlnirea cu Hitler la Salzburg, din luna aprilie. În aceste ultime convorbiri ca partener egal în Axă, Mussolini a intervenit energic în sensul unei estimări realiste a Europei şi în favoarea restabilirii în deplină independenţă, printre altele, a Belgiei, Olandei, Cehiei şi Poloniei. De asemenea, dl. Bastianini a ştiut să impună un nou climat politicii externe a Italiei, care ar fi atras după sine, poate, o rectificare a conduitei întregii Axe. Dispariţia Italiei din componenţa Axei ca factor important, a lăsat însă Germania liberă să continue metoda de până atunci în direcţia Europei.

Am menţionat toate aceste episoade în relaţile Axei cu Mişcarea Legionară, nu ca o plângere sau recriminare împotriva ei sau pentru a folosi aceste violenţe ca un alibi. Dar aceste întâmplări sunt de un mare interes în fixarea intereselor politice la care nu se poate renunţa, spulberând o serie de interpretări interesate şi stabilind adevărul luminos:

Mişcarea Legionară şi-a păstrat autonomia, cu toate presiunile, şi demnitatea, cu toate suferinţele.Luându-şi toate răspunderile morale, Mişcarea Legionară, înlănţuită de o represiune fără precedent, atât politic, legislativ şi poliţienesc, cât şi corporal, în toate închisorile României şi lagărele de concentrare ale Germaniei: Oranienburg, Dachau, Buchenwald, nu poate fi făcută, din cauză de absenţă, nici material, nici politic, nici juridic, părtaşă la responsabilitatea regimului de dictatură militară şi poliţistă a mareşalului Antonescu care a prigonit-o, nici în guvernarea internă, nici în politica de război şi externă.

Mişcarea Legionară a depus toate sforţările pentru a contribui la readucerea Axei pe linia echilibrului continental.

Şi putem releva aceste precizări, cu atât mai mult cu cât faptele de neînţeles care le-au dat prilejul n-au abătut cu nimic linia de politică externă a Gărzii de Fier. Mişcarea Legionară, consecventă cu poziţia ei, a păstrat aceeaşi atitudine, cu toate amărăciunile şi cu toate vexaţiunile.

De altfel, nici nu era posibilă o altă conduită. Rezistenţa la Răsărit : bine – rău, mult – puţin, era reprezentată numai de Axă. Toate celelalte Puteri europene şi extra-europene, mari şi mici, alunecaseră înspre un sistem de cedare continuă faţă de pretenţiile sovietice, combinând, fără nici o compensaţie vizibilă, toate forţele politice şi militare, pentru a dărâma şi această ultimă fortăreaţă anti-invazionistă spre est. Mişcarea Legionară, aşadar, înainte de a găsi un sistem de

apărare mai bun spre răsărit, nu putea, cu motive oricât de justificate, chiar din punct de vedere moral, să adauge resentimentele ei la greutăţile sistemului existent. Oricât de mult slăbise acest sistem, tot era mai bun decât un vid.

4. Pentru aceste motive, Mişcarea Legionară nu a găsit justificată, cu toate condiţiile militare contradictorii, schimbarea cu 180 de grade a României la 23 august 1944, şi nici sforţarea Aliaţilor în acest sens.

De pe urma întoarcerii de poziţii a României, ca şi a Bulgariei şi a Finlandei, nu profitau Aliaţii decât în cine ştie ce condiţii necunoscute, neclare şi aleatorii. În schimb, Sovietele beneficiau direct şi imediat de prăbuşirea unui front de importanţa Carpaţilor ce în mod fatal aducea după sine, în stăpânirea Sovietelor, centrul şi sud-estul Europei cu Balcanii, adică întreaga Europă Centro-Orientală. Poziţia Sovietelor se întărea astfel considerabil prin aceste gajuri de mare potenţial politic, militar şi economic şi cu o aşezare geografică de o importanţă decisivă strategică şi politică.

Dar admiţând chiar că din calcul, Sovietele ar admite să-şi retragă mai târziu armatele din aceste regiuni, retragerea n-ar executa-o decât după ce forţele militare ar fi înlocuite de garanţii sigure de pe urma descompunerii structurale şi istorice a popoarelor respective decapitate, lăsate în rătăcire, fără nici o direcţie proprie, ca apoi să fie supuse sub conducerea unor elemente alogene şi a unor metode coercitive, impuse de la Moscova.

Aceste rezultate, stăpânirea Sovietelor peste România şi sud-estul european, ca o avangardă a ocupării Europei Creştine şi Istorice, erau tocmai ceea ce Mişcarea Legionară se temuse mai mult. Împiedicarea acestor rezultate era însăşi cauza pentru care a luptat Garda de Fier peste 20 de ani. Era însăşi raţiunea ei de existenţă pe plan extern.

(...)

5. (...) Din principiul neintervenţiei benevole a României în tendinţele imperialiste ale unor mari Puteri, derivă, cum ar putea rezulta din această expunere, un alt principiu fundamental, cel mai important şi mai obiectiv: echilibrul continental.

Echilibrul european este starea politică generală care convine fireşte, mai bine, intereselor României, care garantează existenţa statelor mijlocii şi mici, în care se integrează mai just spiritualitatea Mişcării Legionare. România, cu poziţia ei cheie, cu potenţialul ei politic şi economic, cu armatele ei şi cu căile de comunicaţie, cu puterea ei de influenţă în Europa Centrală şi Sud-Estică, este factor de primă importanţă pentru stabilirea unui echilibru continental. Importanţa decisivă a acestui factor s-a dovedit în cursul acestui război mondial,

atât alături de Axă, cât şi în evenimentele de la 23 august 1944, când deplasarea de poziţii a României a atras după sine prăbuşirea întregului sistem politic şi militar de apărare a Germaniei şi a determinat un pas major spre deznodământul final.

Cine îşi alătură, aşadar, acest factor, controlează efectiv căile de pătrundere în adâncul Europei şi cheile de dominaţie a ei. După cum se mânuieşte poziţia României, se contribuie la stabilirea sau dărâmarea echilibrului european. Cine tinde spre ruptura acestui echilibru fatal urmăreşte desfiinţarea sau cel puţin slăbirea României. Şi invers, politica de echilibru european are nevoie, în primul rând, de o România întreagă, puternică şi independentă.

În urmărirea acestei politici de echilibru, Mişcarea Legionară şi-a dat foarte bine seama că sistemul Axei, reprezentat în urmă de Germania, nu mai este suficient pentru a rezista singur pregătirilor colosale de invazie a Europei dinspre Răsărit. Acest sistem trebuia deci lărgit astfel ca, odată cu Germania, să se alinieze într-un singur front toate forţele de ordine milenare, începând de dincolo de Ocean şi terminând pe Nistru. Realizarea unui astfel de front a tuturor popoarelor europene, depăşeşte desigur mijloacele unor elemente izolate. Acest ţel nu se poate atinge decât prin revelarea iminentei primejdii pentru civilizaţia occidentală, într-un moment de iluminare colectivă.

Evident, cea mai mare dorinţă a Europei ar fi ca această primejdie să fie conjurată de la sine, ca pregătirile de invazie dinspre est să fie demontate prin persuasiune, ca existenţa liberă a popoarelor după propriile lor condiţii, cutume, norme şi legi să fie garantate prin mijloace pacifice şi ca ordinea milenară şi creştină a Europei, respectând desigur regimul local, să se întindă consimţită benevol până la Urali.

În aşteptarea acestei minuni cu sorţi minimali de realizare şi de altfel, numai constituirea unui astfel de front colosal ca o contrapunere a colosului din faţă, constrâns astfel să mediteze şi să cântărească avantajele unei înţelegeri şi riscurile unei provocări, Mişcarea Legionară a căutat, în sectorul ei, să contribuie la asigurarea unei atmosfere mai senine, prin stabilirea unor raporturi de bună vecinătate cu Ungaria şi Bulgaria. Aceeaşi dorinţă o animă faţă de toţi vecinii şi aceleaşi intenţii faţă de toate puterile mari şi mici, mai apropiate sau mai îndepărtate.

Mişcarea Legionară îşi conservă astfel, în ultimă analiză, intacte cele trei principii de politică externă, demonstrate în această expunere:

I. Contractarea alianţelor după ordinea de precădere faţă de importanţa şi urgenţa primejdiilor.

II. Împedicarea României de a deveni un instrument al imperialismului vreunei puteri continentale.

III. Alinierea întotdeauna alături de sistemul politic de garanţie reală a echilibrului european.

Respectul acestor trei principii de politică externă a Mişcării legionare credem că este una din condiţiile esenţiale pentru ca România să poată îndeplini funcţiunea ce Dumnezeu i-a destinat-o în sud-estul european.

D. CONCLUZII PE MARGINEA SUBIECTULUI

Am încercat să arătăm în această expunere ce este Garda de Fier şi ce nu este, ce a făcut şi ce nu a făcut, ce răspunderi îşi ia cu hotărâre şi ce răspunderi declină ca neaparţinându-i. Dacă am reuşit sau nu, va arăta viitorul. În orice caz, realităţile suverane vor izbuti să completeze lipsurile. Dar în această încercare de tur de orizont, mai mult din ce n-am spus, ca neintrând în subiect, decât din ce am spus, rezultă o realitate sumbră şi dezolantă.

Un aforism deopotrivă ştiinţific şi filosofic pretinde că natura are oroare de vid. Acest aforism se aplică şi în politică. Şi politica are oroare de vid. Prin capitularea fără condiţii a Germaniei s-a căscat în miezul Europei un astfel de vid înspăimântător.

Încă după războiul mondial trecut, prăbuşirea sistemului celor 7 mari Puteri scăzuse la frontiere foarte puţin numărul factorilor de echilibru. Această situaţie a obligat Marea Britanie să iasă din splendida ei izolare şi să proclame principiul frontierelor sale pe Rhin. Echilibrul european, deci, nu mai putea fi restabilit cu uşurinţă, fiindcă, în fond, mari puteri efective, cum s-a dovedit mai în urmă, nu mai rămăseseră decât două: Germania şi Rusia Sovietică. Acum, vidul lăsat de Germania este ameninţat să fie copleşit de prăvălirea conglomeratului de la răsărit, cu toată greutatea volumului său gigant. Pârghia de rezistenţă a Axei fiind ruptă, nici un alt grup de forţe europene singure nu se mai poate opune fluviului uman în revărsare de la est. Occidentul, deci, dacă nu vrea să abandoneze Europa definitiv, trebuie să acopere el acest vid, printr-un nou sistem, în centrul căruia să se situeze efectiv şi să-şi mute astfel iarăşi frontierele, măcar temporar şi simbolic, de pe Rhin – pe o linie ce duce de la Marea Neagră la Marea Baltică.

Sistemul acesta, pentru a avea o valoare şi a oferi o garanţie, nu poate fi elaborat numai în cabinetele îndepărtate de studii ale sociologilor, economiştilor, geografilor şi experţilor. Calea aceasta, urmată la Versailles şi în alte împrejurimi ale Parisului, şi mai târziu – pe Rivieră sau pe marginile lacului Leman, nu oferă un precedent de urmat. Pe atunci chiar, Neuilly, Sevre, Geneva sau San Remo păreau tot atât de departe de strâmtori, de Flume, de Danzing, de Nistru şi de Salonic, ca Dumbarton Oaks acum de Varşovia, Viena şi Trieste. De acolo, de peste Ocean şi mai departe încă, de la San Francisco, Europa pare, desigur, ca un spaţiu insesizabil, cuprins în

linii subţiate de distanţă, decât ca un continent real, fumegând în ruine, cu fluvii disputate, cu frontiere litigioase, cu porturi râvnite, cu zone de influenţă măsurate, cu popoare suferinde, cu partide turbulente, cu o istorie milenară ameninţată şi cu multe credinţe nimicite.

Soarta Europei deci, nici măcar nemaidiscutându-se pe pământul ei, are sorţii de a fi îndreptată pe o cale şi mai discutabilă încă decât acum un sfert de veac. Este nevoie deci ca planurile ce pregătesc destinul Europei să fie cedate cel puţin în parte din mâinile acelor bărbaţi de mare valoare ştiinţifică şi desigur cu cea mai mare bunăvoinţă de a face de acolo de departe numai bine, şi redate măcar parţial oamenilor politici cunoscători de aproape, de pe teren, a durerilor de aici, cu mizeria şi măreţia lor.

Iar pasiunile negative sunt un rău consilier în politică, mai ales în marea politică. Nimic nu se poate construi solid sub apăsarea patimii: mai puţin, încă, o nouă ordine europeană. Pentru o astfel de operă se cere o viziune largă, o intuiţie profundă, o judecată senină, o cunoaştere multiplă şi o putere constructivă de lungă durată. Pasiunile răzbunătoare întunecă viziunea, mutilează judecata şi taie suflul creator. O ordine nouă în Europa nu se poate inaugura cu prelungirea fără termen a stărilor excepţionale de nelinişte. Istoria este concludentă. În politică, pentru ca justiţia să producă efecte, trebuie să treacă pe rol exemple scurte şi puţine, ca unele intervenţii chirurgicale. De pe urma tribunalelor speciale rezultă mai multă teamă decât dreptate. Nu pot fi târâte pe banca acuzării milioane de oameni, în nenumăraţi ani de judecată. Şi mai primejdioasă decât coaliţia pasiunii este coaliţia fricii. Milioane de oameni, simţindu-se ameninţaţi, vor sfârşi prin a-şi uni spaimele într-o reacţiune comună şi, odată reuniţi, îşi vor da seama ce forţă reprezintă. Aşadar, pentru ca războiul mondial să nu degenereze în multiple războaie civile, este bine ca opera pozitivă să aibă precădere asupra pasiunilor.

Climatul pentru pacificarea Europei poate fi grăbit de calmul şi simţul realist al conducătorilor responsabili. Condiţiile generale indică oarecum calea.

Faza exteriorizării totalitare, cu mulţimile delirante sub balcon, în adoraţia unui singur om, ca a unui demiurg, cu uniforme sclipitoare, parade şi fanfare, desigur, a trecut. Un ciclu din istoria Europei s-a încheiat. Europa, obosită de zbuciumul ultimilor ani, tinde acum spre o altă fază, mai temperată, care reţine toate esenţele. Eroarea ordinii totalitare era neglijarea unor valori permanente rezultate din experienţa democraţiei. Evoluţia regimului republican din Italia părea că va corecta această eroare. Acum însă, nu trebuie repetată aceeaşi eroare în sens invers, adică în zelul de aplicare a principiilor libertare, să se exagereze detaliile, desconsiderându-se esenţialul şi experienţa unui sfert de veac.

Esenţa democraţiei în perspectiva europeană nu este o problemă de procedură electorală, ci respectul fiinţei umane încadrate în ierarhia intereselor comunităţii şi a voinţei naţionale. Aşadar, faza nouă în care pare că intră Europa este o substanţă comunitară, ca o sinteză a realităţilor rezultate din toate experienţele ultimului veac. Valorile creştine, respectul persoanei umane, primatul comunităţii, emanciparea muncii de orice tutelă exploatatoare, principiul proprietăţii, sufragiul popular, dreptatea socială, întărirea specificului etnic, încurajarea conservării speciei, libertatea neviciată de opinie, sunt permaneţe ce se impun de la sine în organizarea intereselor popoarelor într-o solidaritate organică, din care să rezulte o ordine nouă europeană durabilă. Nici o realitate nu poate fi lăsată de o parte. De la înalta spiritualitate creştină până la materialismul micilor colectivităţi periferice, de la Sfântul Scaun până la clanurile din munţii Albaniei, toate forţele trebuiesc unite, pentru a restabili o ordine continentală mai puţin nefericită.

Şi în concret, Puterile Occidentale, instaurate de deznodământul războiului mondial în calitate de custode al Europei, trebuie să debuteze printr-o revistă a situaţiei şi un inventar al forţelor rămase. Rezultatul nu este prea încurajant. De pe urma războiului n-a mai rămas în picioare decât o singură mare putere în Europa. Şi mari puteri nu se pot improviza de la o zi la alta. Rusia Sovietică rămâne aşadar, singura mare putere pe continent, mai atentă şi mai ofensivă ca niciodată. Un echilibru continental însă nu se poate stabili cu o singură mare putere în faţa unei constelaţii de state singure, mici şi mijlocii. Astfel, se ridică la orizont, în faţa tendinţelor unei ordini naturale, şi perspectiva unei ordini forţate a Europei. În ultimă instanţă deci, ordinea europeană poate fi stabilită sau de Rusia, adică de dominaţia acestei singure mari puteri rămase fără rival continental, sau de un echilibru european împotriva voinţei Rusiei Sovietice. Un compromis în această problemă nu este posibil şi ar prelungi agonia Europei. O politică de echilibru împreună cu Rusia nu este realizabilă decât dacă Rusia îşi schimbă din rădăcini concepţia politică asupra ordinii internaţionale. Semne în această direcţie nu sunt şi ar fi greu de admis ca Sovietele, din consideraţiuni sentimentale sau abstracte, să abandoneze benevol şi să renunţe la proiectele lor în plină dezvoltare, favorizate de ocazii atât de rare! Un compromis, deci, cu Sovietele animate de starea de spirit ofensivă în plin salt de acum, ar echivala, în fond, cu o recunoaştere a dreptului de dominaţie a Rusiei asupra întregii Europe; realizarea efectivă a acestei dominaţii n-ar mai rămâne decât o chestiune relativă de timp.

Dar atunci, acel punct insesizabil de topire în conştiinţa popoarelor europene faţă de invazia de la est, ar fi depăşit, şi o răsturnare totală de concepţii ar urma acestei topiri. Perseverenţa în ordinea de până atunci ar părea o ficţiune inutilă şi ordinea cea nouă a Estului, ca orice idee victorioasă, ar apare ca o realitate stăpânitoare. Popoarele europene s-ar înclina docile şi ar primi ordinea Estului ca o fatalitate superioară, orânduită de forţe indescifrabile. Fiecare popor ar aplica atunci axioma amintită odată de Mussolini: „Când în istorie un eveniment devine

fatal, este mai bine să se realizeze cu noi, decât fără noi, sau, şi mai rău, împotriva noastră." Cea de-a treia Romă, Moscova, imaginată de vizionari, ar fi realizată astfel, şi în locul Capitoliului s-ar ridica Kremlinul, după cum Kominternul ar înlocui Vaticanul.

Custozii de acum ai Europei, Puterile Occidentale se găsesc în faţa tragicei dileme a salvării abandonării Europei. Dl. Churchill are dreptate. Speranţele lumii, solidare cu ale Europei, se concentrează acum spre insula britanică şi aliatul ei american. Acolo se decide soarta nu numai a unui continent, dar a unei lumi şi a unei civilizaţii.

Dacă hotărârea va întârzia însă prea mult şi va dovedi slăbiciuni, şovăiri sau un interes mai slab decât pretinde nivelul problemelor de acum, atunci este probabil ca Europa să se îndepărteze de ceea ce se înţelegea odinioară prin Occident, pentru totdeauna.

Aceste concluzii pe marginea subiectului nu sunt insiprate nici din vederile unui singur partid, nici de interesele unui singur popor. S-a căutat să se urmărească evoluţia stărilor de spirit colective cât mai atent posibil şi concluziile să rezulte cât mai exacte, pe cât îngăduie observarea realităţilor numai de la distanţă.

Dar o dublă concluzie este sigură: popoarele zdruncinate după sfârşitul acestui război aspiră cu orice preţ la un echilibru durabil şi reconstrucţia Europei este o operă grea, de mare curaj şi de vastă răspundere istorică.

(s.s) MIHAIL ENESCU,
Consilier de Legaţiune,
Secretar General al Ministerului Afacerilor Străine,
Consul General al României în Germania

„Anul 1937 a însemnat începutul luptei între „generaţii". Nu lupta între bătrâni şi tineri – cum s'a crezut şi s'a spus multă vreme – ci războiul între două lumi : pe de o parte lumea veche, care credea în pântec (primatul economicului gi al politicianismului), iar pe de altă parte lumea nouă, care îndrăznea să creadă în duh (primarul spiritului). Mişcarea tinerească din 1927 s'a născut cu conştiinţa acestei misiuni istorice : de a schimba sufletul României, subordonând toate valorile unei singure valori, supreme : Spiritul. Subordonare care înseamnă, mai ales în faza eroică, sacrificiu, renunţare la sine, asceză...
De abia acum începe a fi înţeles sensul acestei revoluţii creştine, care încearcă să creeze o Românie nouă creind întâi un om nou, un creştin perfect – şi care înlocueşte vechea „viată politică", printr'o „viată civilă", adică restaurează raporturi de omenie şi de creştinătate în

sensul aceleiaşi comunităţi de sânge...
Dacă ea va izbuti până la capăt – dacă va cuprinde, adică, întreaga comunitate românească – va fi cea mai mare revolutie a secolului."
Mircea Eliade – O revoluţie creştină, în Buna Vestire, 27 Iunie 1937

„Astăzi întreaga lume se află sub semnul revoluţiei, dar, în timp ce alte Popoare trăiesc acesta revolutie în numele luptei de clasă si al primatului economic (comunismul) sau al Statului (fascismul), sau al rasei (hitlerismul), Mişcarea Legionară s'a născut sub semnul Arhanghelului Mihail şi va învinge prin graţia divină. De aceea, în timp ce toate revoluţiile contemporane au de scop cucerirea Puterii, revoluţia legionară e spirituală şi creştină. In timp ce toate revoluţiile contemporane au de scop cucerirea puterii din partea unei clase sociale sau din partea unui om, revoluţia legionară are ca scop spre mântuirea neamului, reconcilierea neamului românesc cu Dumnezeu, cum a spus Căpitanul. De aceea Mişcarea Legionară se distinge de tot ce s'a făcut până azi în istorie, şi victoria legionara va aduce cu sine nu numai restaurarea virtuţilor neamului nostru, o Românie activă, demnă şi puternică, ci va crea un om nou, corespunzând unui nou tip de viată europeană. Omul nou nu s'a născut niciodată dintr'o mişcare politică, ci s'a născut totdeauna dintr'o revoluţie spirituală, dintr'o mare schimbare interioară."

Mircea Eliade, în Buna Vestire, 17 Decembrie 1937

(Visited 4.520 times, 332 visits today)

© Foaie Națională - Toate drepturile rezervate. Materialele de pe acest site pot fi preluate cu menționarea sursei și link către articolul original.